

15
Disputatio XII,
EX SEPTIMO
ARTICULO AVGVSTA-
NÆ CONFESSIONIS,

Ad cuius subiectas Theses,

DEI CLEMENTER AD-
IVVANTE GRATIA,

P R Æ S I D E

ÆGIDIO HVNNIO, SS. THEOL.
Doctore & Professore in Academia VViteber-
genfi, die 15. Decembris in Templo
Arcis, horis pomeridianis
respondebit

M. ANDREAS SCHAFFMANNVS
Tremonienfis.

VV I T E B E R G A E,
Excudebat Vidua Matthæi
VVelaci. Anno 1593.

Diputado XII

EX SEP TIMO

ARTICULO AVGVSTA

NE CONFESSIOIS

Abbas Johannes Pöcher

DEI CLEMENTER AD

IRVANTE GRATIA

FRASIDE

EGIDIO IVNNIOSS THEOL

Doctore & Professore in Academia Viteber-

genis die 19. Decembris in Templo

Archiepiscopalis pomeridiana

respondit

M. ANDREAS SCHAEFFNERVS

Tertium illis

ULIBERGHE

Excuditur Vidua Martini

Vvelaci. Anno 1593

Disputatio XII.
DE ECCLESIA,
EX SEPTIMO ARTICULO
AVGVSTANAE CONFSSIONIS
Propositio I.

Ecclēsia, de qua nunc differendum nobis est, nonnunquam estimatur ex signis visibilibus, cultu Dei, predicatione externa Verbi, Sacramentorum ritibus in nostros oculos sese ingerentibus, atq; hinc visibilis appellatur.

2. Nonnunquam autem pressiore consideratur modo, quo Deus & Pastor animarum Iesus Christus eam aspicit, fidem ipsam cordis perspectam habens, atq; sic oves suas a priori noscens, ut Salvator asserit Ioan. 10.
3. Priore modo visibilis est nobis Ecclesia, & definitur congregatio vocatorum, amplectentium verbum Dei, & usuentium Sacramentis.
4. Posteriore modo invisibilis ea nobis est, soli Deo nota, & definitur coetus credentium, seu predestinatorum ad vitam eternam.
5. Porro decernit Augustana confessio, unam duntaxat esse Catholicam Ecclesiam, ut & articulus Symboli Apostolici habet.
6. Sicut enim est pastor unus, sic & grex unus Ezech. 34. Ioan. 10. sic una ex Iudeis & gentibus collecta Ecclesia, postquam Christus diruto materiae interstitio, fecit ex utrisque unum, ut Apostolus Ephes. 2. scribit.
7. Quanquam enim multe dicuntur esse particulares Ec-
A 2 clesie,

clesia, locis, regionibus, provinciis, quin & regnis orbis Christi-
stiani distincta (Act. 14. 15. 16. Rom. 16. 1. Cor. 7. & 16.
Apocal. 1. 2. 3. & alibi frequentissimè) tamen una tantum
est Catholica Ecclesia, particulares illas omnes, ceu filias, suo
ambitu complexa; nimirum ob hoc ipsum dicta catholica,
quia particularium Ecclesiarum mater, tum quia Christia-
na, quia non heretica, quia Catholica doctrine prophetarum
& Apostolorum custos, quia deniq; nulli populo, genti aut lo-
co peculiariter alligata.

8. Videndum autem, quibus in rebus posita sit illa Eccle-
siae unitas, qua de loquitur Augustana confessio.

quibus in rebus posita sit
Ecclesiae unitas 1.

9. Et primò quidem, ad constituendam eam unitatem, com-
municio capitis requiritur, quod est Christus Iesus Eph. 1. & 5.

10. Unitas quoq; Spiritus, per quem in societatem corporis
mystici sub uno capite Iesu Christo copulamur.

11. Requiritur & consensus in doctrina, seu fidei unitas,
qua sumus unum in Christo, unum in veritate Ioan. 17. ead-
dem mente eademq; sententia, 1. Cor. 1.

12. Requiritur & charitatis nexus, hac namq; vinculum
est perfectionis, Coloss. 1. Christianos simul omnes in unum
perfectum corpus devinciens, ut tanquam unius eiusdemq;
corporis membra in mutuam sui conservationem & edifica-
tionem pulcherrimè conspirent.

13. Hec omnia complexus est Apostolus, cum Ecclesiae
unitatem & sanctorum communionem illam describens ait:
Studete servare unitatem Spiritus, per vinculum pacis. Vnum
corpus, unus Spiritus, quemadmodum & vocati estis in una
spe vocationis vestrae. Vnus Dominus, & una fides, unum
baptisma, & unus Deus & pater omnium.

14. Quòd autem dicitur in Augustana confessione, ad a-
nitatem Ecclesiae satis esse, consentire de doctrina Evangelij
& administratione Sacramentorum: non id communioni

Spiritus

Spiritus & corporis Mystici opponitur, sed huic potius includitur.

15. Opponitur autem scilicet unitati, quam Pontificij urgent, & in congruentia ceremoniarum sitam esse augurantur.

16. Sane quod ad Sacramenta attinet, sunt ea ritus & ceremonie, ad substantiam Christianismi requisita.

17. In reliquis autem ceremonijs, quae praecepta verbo Dei non sunt, sed praedicationi Evangelij & administrationi sacramentorum subserviunt, dicimus genus quidem esse necessarium, nempe ordinem, ut omnia fiant *εὐχρηστός ἢ κατὰ τὸ ἔπος*, eò, quòd Deus non sit author confusionis, sed ordinis: Interim quod in specie attinet hos vel illos ritus, sicut eorum congruentia unitatem Ecclesiae non efficit, sic diversitas eam non turbat aut dissuit.

18. Quare, quòd Ecclesia primitiva Iudaica sub primis initijs Christianismi omnia communia habuit, quòd adhuc observavit ceremonias Mosaicas, diversum verò dehinc in Ecclesijs gentium frequentatum fuit: non inde aliquod enatum schisma, nec unitas dissoluta Ecclesia.

19. Ideoq; Victor, Romanus Episcopus, ab Irenaeo rectissime reprehensus est, quòd damnavit Ecclesias Orientis, quòd non eodem, quo Ecclesiae occidentales, die celebrabant festum paschatis.

20. Nemo enim nos iudicare debet in cibo aut potu, aut in parte diei festi, aut novilunij aut Sabbatorum. Coloss. 2

21. Estq; haec praesumptio in rebus differentibus praescribendi leges Ecclesiae Dei, nihil aliud, quam mera Tyrannis, convellens articulum doctrinae Evangelicae, qui est de libertate Christiana.

22. Ex qua etiam tyrannide profecta est doctrina Daemoniorum sub regno Antichristi Romani, nempe prohibitio

illa coniugij & ciborum: quam Antichristi & regni eius signum atque notam minimè fallacem futuram fuisse, Paulus Apostolus ex Spiritu sancto vaticinatus est, 1. Timothe. 4.

23. Quamquam ergo nonnullis de causis optandum erat, ut quoad eius fieri posset, in Ecclesiis Augustanae Confessionis exacta, ceremoniarum conformitas existeret: tamen hinc necessitatem aliquam fabricare neque licet neque adeo tutum est. Hoc ergo primum esto, quod in huius articuli exegesi in considerationem venit.

24. Secundum est, quod Ecclesie tribuit Confessio, quod dicitur sancta, idque ex articulo Symboli Apostolici, quo profiteremur nos credere sanctam Ecclesiam.

Sanctitas Ecclesie

25. Sancta verò est, non quòd Ecclesia in hoc seculo nullis amplius obnoxia sit peccatis aut infirmitatibus.

26. Diversum namque docet communis omnium sanctorum querimonia. Job. 9. & 15. Psal. 19. 32. 38. 130. 143. Proverb. 20. Eccles. 5. Esa. 64. Rom. 7. 1. Iohan. 1. Exempla quoque lapsuum in Aarone, Davide, Petro, & alijs Sanctis.

27. Sed nec ideo sancta dicitur, quòd nulli amplius ei sint admixti hypocrite. Contrarium enim docent parabola Salvatoris, & exemplum Ecclesie omnium temporum; quod proxima Disputatione cum deo plenius excutietur.

28. Sed sancta dicitur, primo, per imputatam sanctitatem obedientia Christi, qui ut nobis factus est à Deo patre iustitia, sapientia & redemptio, ita & sanctificatio. 1. Corinth. 1. sanctificans nimirum Ecclesiam & mundans lavacro aquae per verbum. Ephes. 5.

29. Deinde sancta nominatur respectu novae obedientiae & inherentis sanctimonie, excitatae per Spiritum sanctum, cuius virtute atque ductu p[er] sese purificant ab omni iniquitate.

namento carnis & spiritus, perficientes sanctimoniam in timore Dei. 2. Cor. 7.

30. Quae tamen ipsa sanctitas inchoata est & imperfecta in hoc seculo, perficienda quandoq; in vita beata.

31. Hoc epitheto, quod Ecclesia dicitur esse sancta, discernitur à reliquis populis infidelibus, qui nec Deum noverunt, nec nomen eius invocaverunt.

32. Solos enim eos, qui in Ecclesia cœtu versantur, dignatur Spiritus sanctus huiusmodi titulis, appellans eos sanctificatos per Christum Iesum, vocatos sanctos, dilectos Dei, genus electum, gentem sanctam, regale sacerdotium, populum, qui in lucrum accessit Domino. Quos titulos Turcis, hodiernis Iudæis, aut infidelibus gentibus assignare nimis esset absurdum.

33. Deniq; Ecclesiam perpetuò mansuram ait confessio. Quod calumnie pontificiorum opponitur.

34. Obijciunt enim Papistæ, nisi papatus superiorum *perpetuitas Ecclesie* ætatum habeatur pro vera eorum temporum Ecclesia, omnino sequi, nullam uspiam seculis superioribus Ecclesiam extitisse in mundo. Respondet Augustana confessio, perpetuò manere Ecclesiam Dei, ideoq; (vult subindicare) ne prioribus quidem seculis intercidisse, sed mansisse omnino, quantumvis sub Tyrannide Romani Antichristi non ita floruerit, sed secundum vaticinia Spiritus sancti in solitudinem præfurore bestie fuerit eiecta. Apocal. 12.

35. Implebantur tum vaticinia Christi, Prophetarum & Apostolorum: quibus unanimi sententia prædixerunt, fore tantam seductionem, ut si fieri possit, in errorem inducerentur etiam electi: surgentibus illis PseuoChristis, & Pseudoprophetis. Matth. 24. sedente in templo Dei filio perditionis, homine peccati, Antichristo. 2. Thess. 2. & meretrice nobili illa, Babilone Mystica (Ecclesia Romana) *culo*

culo sue fornicationis corrumpente terram, & inebriante in
ea gentes & populos. Apocal. 17. 17. & 18.

36. Interim in medijs tenebris pontificijs nunquam non
Deus sanctas reliquias secundum electionem gratiae conser-
vavit, quantumvis ille tam non essent hominum oculis ob-
via, quam nec septem illa millia, de quibus Elie respondet
divinum oraculum. 1. Reg. 19.

37. Semper fuerunt aliqui, qui etiam palam contradic-
cerent sedi Romanae: ideog. interfecti à Romana Babylone
ebria de sanguine sanctorum, de sanguine martyrum Iesu,
Apoc. 17.

38. Fuere multi, qui in agone ultimo, omissa operum fi-
ducia, alijsq. errorum pontificiorum stipulis igni tentationis
& examinis absumentis, in unicam Dei misericordiam passio-
ne filij declaratam vera fide recumberent & salvarentur.
Quod ex hortulo animae demonstrare promptum est.

39. Fuerunt etiam infantes non ultima Ecclesiae illorum
temporum pars, qui per Baptismum inserti Christo ex hac
vita sunt abrepti, antequam erroribus & Antichristiana
impietatis seductione corda ipsorum tenella perverterentur.

40. Itaque sub tristissimis ijs temporibus conservata
nihilominus Ecclesia est, & impleta promissio Christi: super
hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam & portae inferorum
non prevalebunt adversus illam. Matth. 16.

41. Quae restant quaestiones in huius articuli explicatio-
ne ventilande, reservantur in sequentem disputationem, ex
octavo Articulo Augustanae Confessionis proponendam.

F. I. N. I. S.

AB 61 430

ULB Halle

3

002 694 131

SK

Disputatio XII,
EX SEPTIMO
ARTICULO AVGVSTA-

NÆ CONFESSIONIS.

Ad cuius subiectas Theses,

DEI CLEMENTER AD-
IVVANTE GRATIA,

P R Æ S I D E

ÆGIDIO HVNNIO, SS. THEOL.
Doctore & Professore in Academia VViteber-
genfi, die 15. Decembris in Templo
Arcis, horis pomeridianis
respondebit

M. ANDREAS SCHAFMANNVS
Tremonienfis.

WUITEBERGAE,
Excudebat Vidua Matthæi
VVelaci. Anno 1593.

